

بررسی سهم کشورها

در صادرات جهانی

دهه ۱۹۷۰-۱۹۶۰

از: علیرضا راشدی اشرفی

فراوان دادن درصد رشد صادرات این کشورها در دهه ۷۰ نسبت به دهه ۶۰ و سهم ارزش صادرات آنها به بررسی موقعیت و وضعیت کشورهای مختلف در این زمینه پرداخته است.

منبع اصلی مراجعه برای تهیه آمارهای این مقاله، نشریه INTERNATIONAL FINANCIAL STATISTICS بوده است. همانگونه که اشاره شد در این بررسی، هدف بیشتر نمایان ساختن نقش عملی کشورهای مختلف در صادرات (۱۹۶۰-۱۹۶۸) و مقایسه جایگاه آنها در دو مقطع ده ساله ۶۰ و ۷۰ است. به همین دلیل به چگونگی و علل این تغییرات با اشاره‌ای نشده و با بصورت گذرا یادآوری شده است. بقینا بیشتر و جامع‌تر در این زمینه، پروژه سنجش علل سیاسی و اقتصادی جهانی در کاهش یا افزایش صادرات کشورها تازمند فرست مناسب‌تری خواهد بود.

دو دهه ۶۰ و ۷۰ در بازرگانی جهان از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. علاوه بر تغییرات سیاسی و ژئوپلیتیک که در پافت حکومتی و جغرافیایی کشورها در این دو دهه رخ داد. تغییرات بسیاری نیز در سیاست‌گذاریهای اقتصادی و بازرگانی ممالک مختلف پدید آمد. تجارت جهانی تا گهگاه به سوی ارقام نجومی برآمدند. کشورهای تمایل یافت و دولت‌ها در پی تحصیل هر چه بیشتر ارز خارجی شدند. کشورهای تولیدکننده مواد خام، گرفتار تغییر قیمت‌ها و فاقد نقش تعیین‌کننده در این روند، به تولید بیشتر پرداخته و برخی دیگر نیز به شوق صنعتی شدن به دگرگونی مناسبات اقتصادی، اجتماعی خود مبادرت کردند. کشورهای پیشرفته صنعتی با داشتن نقش تعیین‌کننده و با در اختیار داشتن سازمانهای پولی و اعتباری بین‌المللی و ابزار و وسایل مدرن، همچنان حفظ مشی بازرگانی جهان را در اختیار داشتند. مقاله حاضر به بررسی سهم و نقش کشورها در صادرات جهانی اختصاص دارد و بدیایل مختلف، تنها با محور

۷۰ برابر ۱۹۷/۱ بوده است. از میان کشورهای یاد شده، کشور اسپانیا با رشدی برابر ۶۸٪ درصد در دهه ۷۰ نسبت به دهه ۶۰ توانسته است بیشترین تحرک را در صادرات خود ایجاد کند. صادرات این کشور از ۱۲/۵ میلیارد دلار در دهه ۶۰ به ۹۷/۸ میلیارد دلار برده ۷۰ درصد رسید.

رشد متوسط سالانه صادرات اسپانیا در دهه ۶۰ حدود ۱۳/۲٪ بود که در دهه ۷۰ با ۱۱/۳٪ درصد افزایش به ۱۳/۵٪ رسید.

جدول شماره (۳) ارزش صادرات کشور اسپانیا را با درصد افزایش سالانه در هر یک از سالهای دو دهه مورد بررسی نشان میدهد. تازمه به داده‌های جدول (۳) نسبتاً بجز مر سالهای ۱۹۶۱ و ۱۹۶۳ که صادراتش با رشد منفی نسبت به سالهای پیش از دو سال مذکور مواجه بوده در

میلادات تجاری و بازرگانی جهان بیش از دیگر پدیده‌ها بوده است.

کشورهای صنعتی بهترین نقش را در صادرات در دهه یاد شده داشته‌اند. ۹۶ درصد از صادرات دهه ۶۰ در کشورهای صنعتی منتهی تعلق دارد. ارزش صادرات دهه مذکور بالغ بر ۱۷۸۲ میلیارد دلار می‌باشد. ارزش این صادرات در دهه ۷۰ به ۶۵۹۳/۳ میلیارد دلار بالغ شده که از رشدی برابر ۲۲۷٪ نسبت به دهه ۶۰ برخوردار است. در دهه ۷۰ کشورهای صنعتی حدود ۶۸٪ صادرات جهان را بخود اختصاص دادند که نشان‌دهنده کاهش سهم این کشورها به میزان ۲۲٪ نسبت به دهه ۶۰ است. این کاهش بیشتر ناشی از بالا رفتن حجم کلی صادرات جهانی بدیایل افزایش قیمت نفت و ظهور چند قطب صادراتی در نقاط دیگر جهان است. جدول شماره (۱) ارزش صادرات کشورهای صنعتی را در دو دهه ۶۰ و ۷۰ در درصد رشد سالانه آنها نشان میدهد.

جدول شماره ۲ بخشی نشان میدهد که کشورهای صنعتی در سال ۱۹۷۲ با افزایش چشمگیر ۳۳/۳ درصد در صادرات خود مواجه شده‌اند. ارزش صادرات کشورهای صنعتی در طول ۲۰ سال مورد بررسی همواره بر سر صعودی داشته است. این کشورها از جمله آمریکا، کانادا، استرالیا، ژاپن، اتریش، ژرمنی، بلژیک، دانمارک، فنلاند، فرانسه، آلمان، ایتالیا، نروژ، اسپانیا، سوئد، سوئیس و انگلستان در مجموع کثرتین رشد صادرات را در سال ۱۹۶۱ با حدود ۲۱٪ نسبت به دهه پیش از آن داشته‌اند. رشد متوسط سالانه این گروه کشورها در دهه ۶۰ برابر ۲/۹٪ و در دهه

جمع صادرات جهانی در دهه ۷۰ (۱۹۷۰-۱۹۷۱) به رقم ۹۲۱۰/۵ میلیارد دلار رسید که رشدی برابر ۲۰۸ درصد نسبت به دهه ۶۰ (۱۹۶۰-۱۹۷۰) نشان میدهد. در دهه ۶۰ میزان صادرات جهان ۱۸۵۶/۶ میلیارد دلار بوده است. در بیست سال تشکیل دهنده این دو دهه، ارزش صادرات جهان همواره و بدون استثناء بسر افزایش داشته است. آنگونه که از ۱۲۲/۷ میلیارد دلار در سال ۱۹۶۱ به ۲۸۶/۵ میلیارد دلار در سال ۱۹۷۰ و ۱۸۷۲/۷ میلیارد دلار در سال ۱۹۸۰ رسیده است.

بیشترین رشد سالانه مربوط به سال ۱۹۷۲ است که نسبت به سال پیش از آن (۱۹۷۱) ۲۸/۲٪ بوده است. در سال ۱۹۷۲ حجم صادرات جهان ۷۸۲/۱ میلیارد دلار ثبت شد. در حالیکه حجم صادرات جهان در سال ۱۹۷۳ ۵۳۲/۷ میلیارد دلار بوده است. جدول شماره (۱) حجم و درصد رشد صادرات جهان را در دو مورد بررسی نشان میدهد.

متوسط رشد سالانه دهه ۶۰ حدود ۹/۳٪ است. سرسریکه صادرات جهانی در دهه ۷۰ سالانه بطور متوسط از رشدی معادل ۲۳/۵٪ برخوردار بوده است. جزئیات اصلی ارزش صادرات جهانی متنوع به سالهای ۱۹۷۳ و ۱۹۷۲ می‌باشد که افزایش چشمگیر و سه‌ساله را بر طول دو دهه مذکور نشان میدهد. این جهش در همان سالها در میزان صادرات کلیه کشورها دیده می‌شود که شرح آن خواهد آمد. سال ۱۹۷۳ به لحاظ افزایش ناگهانی قیمت نفت در جهان، بعنوان سال تاریخی در مناسبات سیاسی-اقتصادی به ثبت رسیده است. تاثیر این - افزایش در

ارزش صادرات جهان در دهه ۶۰-۷۰ با درصد رشد سالانه

دهه ۷۰			دهه ۶۰		
درصد رشد سالانه	ارزش صادرات	سال	درصد رشد سالانه	ارزش صادرات	سال
۱۰/۷	۳۲۱/۰	۱۹۷۱	۳/۸	۱۲۲/۷	۱۹۶۱
۱۹	۳۸۲/۲	۱۹۷۲	۲/۳	۱۲۸/۱	۱۹۶۲
۳۹	۵۳۲/۷	۱۹۷۳	۹/۶	۱۴۰/۶	۱۹۶۳
۳۸/۲	۷۹۸/۲	۱۹۷۴	۱۱/۷	۱۵۷/۱	۱۹۶۴
۲۶/۲	۸۰۹/۷	۱۹۷۵	۸/۵	۱۷۰/۲	۱۹۶۵
۳۲/۶	۹۱۱/۸	۱۹۷۶	۹/۷	۱۷۶/۶	۱۹۶۶
۱۳/۵	۱۰۲۴/۱	۱۹۷۷	۲/۲	۱۸۵/۳	۱۹۶۷
۱۵/۶	۱۲۰۶/۵	۱۹۷۸	۱۱/۵	۲۱۷/۸	۱۹۶۸
۲۶/۸	۱۵۳۰/۶	۱۹۷۹	۱۴/۲	۲۴۹/۲	۱۹۶۹
۲۲/۵	۱۸۷۹/۷	۱۹۸۰	۱۵/۰	۲۸۶/۵	۱۹۷۰
—	۹۲۱/۵	جمع سال	—	۱۸۵۲/۶	جمع سال
تفاوت دوده		۷۵۵۵/۹	تفاوت دو دهه		۶۰۷۰
ارزش دهه ۶۰-۷۰		۷۲۰۸	ارزش دهه ۶۰-۷۰		۲۵۵۷/۱

واحد: میلیارد دلار

ارزش صادرات کشورهای صنعتی در دهه ۶۰-۷۰ با درصد رشد سالانه

دهه ۷۰			دهه ۶۰		
درصد رشد سالانه	ارزش صادرات	سال	درصد رشد سالانه	ارزش صادرات	سال
۱۱/۸	۲۴۴/۸	۱۹۷۱	۳/۸	۸۸/۷	۱۹۶۱
۱۸/۸	۲۹۲/۴	۱۹۷۲	۶	۹۳/۰	۱۹۶۲
۳۶/۳	۳۶۸/۵	۱۹۷۳	۹/۲	۱۰۱/۶	۱۹۶۳
۳۲/۷	۵۳۸/۶	۱۹۷۴	۱۳/۳	۱۱۵/۱	۱۹۶۴
۵/۸	۵۶۸/۰	۱۹۷۵	۹/۲	۱۲۵/۷	۱۹۶۵
۱۱/۲	۶۳۱/۷	۱۹۷۶	۱۰/۲	۱۳۸/۷	۱۹۶۶
۱۳/۲	۷۱۶/۱	۱۹۷۷	۵/۲	۱۴۶/۲	۱۹۶۷
۱۹/۸	۸۵۷/۷	۱۹۷۸	۱۲/۷	۱۶۲/۸	۱۹۶۸
۲۲/۷	۱۰۵۲/۷	۱۹۷۹	۱۵/۳	۱۸۰/۰	۱۹۶۹
۱۷/۷	۱۲۳۹/۵	۱۹۸۰	۱۵/۸	۲۲۰/۰	۱۹۷۰
—	۶۵۳۹/۳	جمع سال	—	۱۷۸۲/۲	جمع سال
تفاوت دو دهه		۶۰۷۰	تفاوت دو دهه		۲۵۵۷/۱
ارزش دهه ۶۰-۷۰		۷۲۰۸	ارزش دهه ۶۰-۷۰		۲۵۵۷/۱

واحد: میلیارد دلار

رقم به حدود یک درصد از صادرات جهان رسیده است.

در مرحله بعد به کشور ژاپن می‌رسیم که صادرات آن از ۸۸/۲ میلیارد دلار در دهه ۶۰ به ۶۸۰/۸ میلیارد دلار در دهه ۷۰ رسیده است که افزایش نزدیک به ۶۰۰ درصد (۶ برابر) را نشان می‌دهد. سهم ژاپن در دهه ۶۰ در مجموع صادرات جهان ۵/۳٪ بوده که در دهه ۷۰ نزدیک به دو برابر افزایش یافته و به ۱۰/۲٪ رسیده است. بطور کلی ژاپن در دهه ۶۰ هفده ساله بطور متوسط با رشدی برابر ۲/۶٪ در صادرات خود مواجه بوده است. این رشد در دهه ۷۰ بطور متوسط سالانه به ۲/۷٪ بالغ شده است. از این سالهای در دهه مورد بررسی، سال ۱۹۷۲ که صادرات ژاپن از ۳۷ میلیارد دلار در سال ۶۰ یا ۲۹۹/۸ افزایش به ۵۵/۵ میلیارد دلار

رسیده بهترین رشد نسبت به سایر کشورهای صنعتی است. سال یاد شده، در سال ۱۹۷۵ صادرات ژاپن با حداقل افزایش ۸/۶٪ (درصدها) مواجه بوده است.

جدول شماره (۳) ارزش صادرات کشورهای صنعتی در دهه ۶۰-۷۰

پیک از سالهای دهه ۶۰ و ۷۰ با درصد رشد سالانه نامیاب می‌دهد. بر پایه ارقام این جدول، صادرات ژاپن در سال ۱۹۶۱ حدود ۲ میلیارد دلار بود. این رقم در پایان دهه ۶۰ یعنی در سال ۱۹۷۰ بالغ بر ۱۹/۳ میلیارد دلار شد. در آغاز دهه ۷۰ در سال ۱۹۷۱ صادرات ژاپن با افزایش حدود ۲۵٪ به ۲/۶ میلیارد دلار رسید. در پایان همین دهه در سال ۱۹۸۰ صادرات این کشور به ۱۳۰ میلیارد دلار بالغ شد.

در رویک بعدی کشور هند قرار دارد. این کشور رشدی برابر ۲۶٪ در ارزش صادرات خود در دهه ۷۰ نسبت به دهه ۶۰ داشته است. مجموع ارزش صادرات هند در دهه ۶۰ حدود ۷۰/۲ میلیارد دلار بوده که با ۳۲۲/۷ میلیارد دلار افزایش در دهه ۷۰ مجموع ارزش صادرات آن به رقم ۳۲۲/۸ میلیارد دلار بالغ شده است.

متوسط رشد سالانه دهه ۶۰ صادرات کشور هند در حدود ۱/۸٪ و متوسط رشد سالانه دهه ۷۰ آن ۲/۸٪ می‌باشد که افزایشی برابر ۱٪ را نشان می‌دهد.

سهم صادرات هند در صادرات جهانی در دهه ۶۰ تقریباً ۱/۳٪ است که این سهم در دهه ۷۰ به ۲/۲٪ بالغ شد. آنگاه در مجموع کشورهای صنعتی، این سهم در دهه ۶۰ به ۳/۹

ارزش صادرات کشورهای آسیای با درصد رشد سالانه در دهه ۶۰-۷۰

دهه ۷۰			دهه ۶۰		
درصد رشد سالانه	ارزش صادرات	سال	درصد رشد سالانه	ارزش صادرات	سال
۲۲/۱	۲۰۹۲/۲	۱۹۷۱	۲/۸	۷۹۰/۰	۱۹۶۱
۲۸/۸	۳۱۸۱/۷	۱۹۷۲	۳/۸	۸۰۷/۳	۱۹۶۲
۳۶/۲	۵/۱۹۸	۱۹۷۳	-/۹	۰/۷۳۵	۱۹۶۳
۳۶/۲	۷/۰۹۱	۱۹۷۴	۲۵/۲	۰/۹۲۰	۱۹۶۴
۸/۲	۷/۶۸۰	۱۹۷۵	۱/۶	۰/۱۳۵	۱۹۶۵
۱۳/۵	۸/۷۳۰	۱۹۷۶	۳۲/۱	۱/۲۵۲	۱۹۶۶
۱۷/۱	۱۰/۲۳۳	۱۹۷۷	۸/۶	۱/۳۲۴	۱۹۶۷
۲۸/۳	۱۳/۱۱۲	۱۹۷۸	۱۶/۷	۱/۵۸۸	۱۹۶۸
۳۸/۸	۱۶/۲۸	۱۹۷۹	۱۹/۶	۱/۸۰۰	۱۹۶۹
۱۲/۸	۲۰/۷۲۰	۱۹۸۰	۲۵/۷	۲/۳۸۸	۱۹۷۰
—	۹۷/۷۵۵	جمع سال	—	۱۲/۵۲	جمع سال
تفاوت دو دهه		۸۵/۲۲۵	تفاوت دو دهه		۵۸۲/۶
ارزش دهه ۶۰-۷۰		۶۰۷۰	ارزش دهه ۶۰-۷۰		۵۸۲

واحد: میلیارد دلار

جدول (۱۵) ارزش صادرات هلند در دوره ۶۰،۷۰ با درصد رشد سالانه

۶۰ دهه			۷۰ دهه		
سال	ارزش صادرات	درصد رشد سالانه	سال	ارزش صادرات	درصد رشد سالانه
۱۹۶۱	۲/۲	۶/۹	۱۹۷۱	۱۳/۷	۱۷/۵
۱۹۶۲	۴/۶	۶/۵	۱۹۷۲	۱۶/۲	۱۹/۷
۱۹۶۳	۵/۰	۸/۲	۱۹۷۳	۲۳/۵	۴۳/۳
۱۹۶۴	۵/۸	۱۷	۱۹۷۴	۲۱/۷	۳۹/۴
۱۹۶۵	۶/۲	۱۰/۱	۱۹۷۵	۳۵/۰	۶/۹
۱۹۶۶	۶/۷	۵/۶	۱۹۷۶	۴۰/۰	۱۴/۳
۱۹۶۷	۷/۳	۷/۹	۱۹۷۷	۳۳/۷	۹/۲
۱۹۶۸	۸/۴	۱۵	۱۹۷۸	۵۰/۱	۱۴/۷
۱۹۶۹	۱۰/۰	۱۹/۲	۱۹۷۹	۶۲/۷	۲۷/۱
۱۹۷۰	۱۱/۷	۱۶/۷	۱۹۸۰	۷۲/۰	۱۶/۱
جمع دهه سال	۷۰/۲	—	جمع دهه سال	۳۹۲/۹	—
تفاوت ارزش دو دهه			تفاوت ارزش دو دهه		
۳۲۲/۷			۳۲۲/۰		
از رشد دهه ۶۰			از رشد دهه ۷۰		

واحد: میلیارد دلار

جدول (۱۶) ارزش صادرات فرانسه در دوره ۶۰،۷۰ و رشد سالانه آن

۶۰ دهه			۷۰ دهه		
سال	ارزش صادرات	درصد رشد سالانه	سال	ارزش صادرات	درصد رشد سالانه
۱۹۶۱	۷/۲	۵/۲	۱۹۷۱	۲۰/۸	۱۴/۹
۱۹۶۲	۷/۲	۴/۶	۱۹۷۲	۲۶/۴	۲۷/۱
۱۹۶۳	۸/۲	۱۰/۷	۱۹۷۳	۳۶/۶	۳۸/۶
۱۹۶۴	۹/۸	۱۱/۰	۱۹۷۴	۴۶/۲	۲۶/۲
۱۹۶۵	۱۰/۴	۱۱/۷	۱۹۷۵	۵۳/۱	۱۴/۹
۱۹۶۶	۱۱/۰	۷/۹	۱۹۷۶	۵۷/۲	۷/۶
۱۹۶۷	۱۱/۵	۵/۱	۱۹۷۷	۶۵/۰	۱۴/۷
۱۹۶۸	۱۲/۹	۱۱/۷	۱۹۷۸	۷۹/۴	۲۲/۱
۱۹۶۹	۱۵/۲	۱۷/۸	۱۹۷۹	۱۰۰/۷	۲۶/۹
۱۹۷۰	۱۸/۱	۱۹/۱	۱۹۸۰	۱۱۶/۰	۱۵/۲
جمع دهه سال	۱۱۰/۹	—	جمع دهه سال	۶۰۱/۵	—
تفاوت دو دهه			تفاوت دو دهه		
۷۹/۰/۶			۵۰۰/۶		
از رشد دهه ۶۰			از رشد دهه ۷۰		

مورد که در دهه ۷۰ به ۶۶ بالغ شد است. جدول شماره (۱۵) هوش ناگهانی صادرات کشور هلند را در سالهای ۱۹۷۳ و ۱۹۷۴ نمایان می سازد در سال ۱۹۷۳ ارزش صادرات این کشور با افزایش ۴۳/۳ درصد مواجه شد و در سال بعد نیز حدود ۳۷ درصد افزایش مجدد یافت. کمترین رشد سالانه در ارزش صادرات این کشور متعلق به سال ۱۹۶۶ است که افزایش آن برابر ۵/۶ ثبت شد است. بطور کلی هلند در دهه ۶۰ و ۷۰ در صادرات، هواره سوری افزایش داشته و در مجموع در دهه ۷۰ با رشدی چشمگیر مواجه بوده است.

در سال ۱۹۷۴ ارزش صادرات ایران بالاترین رشد را در دهه مورد بررسی دارا بود و به ۲۱/۶ میلیارد دلار رسید.

جدول (۱۷) نقش کشورهای صنعتی در صادرات دهه ۶۰ و ۷۰

ردیف	نام کشورها	ارزش صادرات		درصد رشد		رشد متوسط		% صادرات نسبت به صادرات جهان
		۶۰ دهه	۷۰ دهه	۶۰ دهه	۷۰ دهه	۶۰ دهه	۷۰ دهه	
۱	سویا	۱۸۵۲/۶	۱۹۹۰/۵	۴۰/۷	۵۵۵۵/۹	—	—	—
۲	کشورهای صنعتی	۱۷۸۲/۴	۶۵۲۹/۳	۲۶/۷	۱۲۷۵/۱	۱۶/۱	۹/۵	—
۳	اسپانیا	۱۲/۵	۹/۸	۶۸/۲	۸۵/۲	۰/۷	۱/۰	۱/۵
۴	ژاپن	۹۸/۲	۶۸۰/۹	۵۱/۳	۵۸۲/۶	۵/۳	۷/۲	۱۰/۴
۵	هلند	۷۰/۲	۳۲۲/۸	۴۶۰	۲۲۴/۶	۳/۸	۴/۲	۳/۸
۶	فرانسه	۱۱۰/۹	۶۰۱/۵	۴۳۰	۶۱۰	۶/۰	۶/۲	۹/۲
۷	برزیل	۱۵۶/۶	۸۳/۹	۳۳/۸	۶۸/۳	۰/۸	۰/۸	۱/۳
۸	ایتالیا	۷۸/۹	۴۱۴/۴	۴۲/۵	۳۳۵/۵	۲/۲	۲/۲	۶/۲
۹	آلمان	۲۰۴/۵	۱۰۶۰/۳	۴۱۸	۵۵۵/۸	۱۱/۰	۱۱/۳	۱۶/۲
۱۰	آتریش	۱۷/۶	۹۰/۴	۲۱/۵	۷۲/۹	۰/۹	۱/۰	۱/۴
۱۱	بلژیک	۶۸/۹	۳۳۵/۲	۴۰/۱	۷۶۶/۲	۳/۷	۳/۷	۵/۳
۱۲	سوئیس	۳۴/۵	۱۵۹/۲	۳۹۰	۱۲۶/۷	۱/۷	۱/۷	۲/۴
۱۳	دانمارک	۱۵/۰	۶۸/۰	۵۲/۰	۰/۸	۰/۸	۰/۸	۱/۰
۱۴	فنلاند	۴۲/۷	۱۸۰/۰	۲۳/۱	۳۳۱/۹	۲/۳	۲/۳	۲/۸
۱۵	کانادا	۱۰۰/۶	۳۳۳/۲	۲۱۰	۱۹۲/۶	۵/۴	۴/۲	۶/۰
۱۶	آمریکا	۲۹۸/۳	۱۱۵۵/۳	۴۸۷	۵۵۶/۱	۱۶/۱	۱۲/۳	۱۷/۷
۱۷	استرالیا	۳۳/۷	۱۲۵/۸	۲۸۵	۹۲/۱	۱/۸	۱/۳	۱/۶
۱۸	انگلیستان	۱۳۲/۲	۵۳۲/۰	۲۶۵	۳۳۹/۸	۷/۷	۵/۶	۸

واحد: میلیارد دلار

در سالهای ۱۹۷۳ و ۱۹۷۴ نمایان می سازد در سال ۱۹۷۳ ارزش صادرات این کشور با افزایش ۴۳/۳ درصد مواجه شد و در سال بعد نیز حدود ۳۷ درصد افزایش مجدد یافت. کمترین رشد سالانه در ارزش صادرات این کشور متعلق به سال ۱۹۶۶ است که افزایش آن برابر ۵/۶ ثبت شد است. بطور کلی هلند در دهه ۶۰ و ۷۰ در صادرات، هواره سوری افزایش داشته و در مجموع در دهه ۷۰ با رشدی چشمگیر مواجه بوده است.

است. در پایان دهه ۷۰ صادرات فرانسه به ۱۱۶ میلیارد دلار رسید رشد متوسط سالانه صادرات فرانسه در این دهه ۲۰/۷ است که از افزایش بیش از ۱۰ درصد را نسبت به دهه قبل نشان میدهد. جدول شماره (۱۶) ارزش صادرات دهه ۷۰ مورد بررسی و درصد رشد سالانه را در مورد کشور فرانسه به تصویر درآورده است.

شماره هفتم - صفحه ۱۱

✱ در سال ۱۹۷۷ صادرات ایران به بالاترین حجم ارزشی خود - ۲۴/۳ میلیارد دلار - دست یافت.

✱ در طول دهه ۷۰، سال ۱۹۷۶ با ۷۸۹/۲ میلیارد دلار بیشترین حجم صادرات جهانی را نسبت به دیگر سالهای این دهه به خود اختصاص داده است.

دهه ۶۰			دهه ۷۰		
سال	ارزش صادرات	درصد رشد	سال	ارزش صادرات	درصد رشد
۱۹۶۱	۷/۲	-۰/۳	۱۹۷۱	۲۱/۸	۲۹/۸
۱۹۶۲	۷/۴	۲/۸	۱۹۷۲	۲۵/۳	۱۶/۸
۱۹۶۳	۸/۵	۱۶/۰	۱۹۷۳	۴۰/۰	۵۷/۸
۱۹۶۴	۹/۶	۱۲/۰	۱۹۷۴	۱۲۰/۵	۲۰۱/۲
۱۹۶۵	۱۰/۱	۵/۳	۱۹۷۵	۱۱۱/۳	۷/۷
۱۹۶۶	۱۰/۸	۷/۲	۱۹۷۶	۱۳۳/۹	۲۱/۳
۱۹۶۷	۱۱/۳	۴/۸	۱۹۷۷	۱۲۲/۸	۹/۶
۱۹۶۸	۱۲/۶	۱۱/۶	۱۹۷۸	۱۲۱/۷	-۲/۸
۱۹۶۹	۱۴/۰	۱۰/۶	۱۹۷۹	۲۰۹/۶	۲۷/۹
۱۹۷۰	۱۶/۸	۲۰/۸	۱۹۸۰	۲۲۲/۷	۴۰/۷
جمع ده سال	۱۰۸/۳	-	جمع ده سال	۱۲۳۷/۷	-
			نقارت ارزش دو دهه	۱۱۳۹/۴	
			% رشد دهه ۷۰ به ۶۰	۲۱۰۵۳	

واحد: میلیارد دلار

در دهه ۶۰ حدود ۵۸٪ صادرات جهانی را بخود اختصاص دادند. این نقش در دهه ۷۰ به بیش از دو برابر افزایش یافت و به ۱۳۷/۲٪ رسید. در سال ۱۹۷۳ ارزش صادرات کشورهای صادر کننده نفت با حدود ۵۵۸٪ افزایش نسبت به سال ۶۲ از مبلغ ۲۵/۲ میلیارد دلار به ۳۰ میلیارد دلار بالغ شد. در سال ۱۹۷۲ این کشورها رشد بی سابقه ۲۰۱ درصد را در صادرات داشته اند. بطوریکه مجموع ارزش صادرات آنها در این سال به ۱۲۰/۵ میلیارد دلار رسید.

از میان کشورهای صادر کننده نفت، کشور عربستان سعودی با ۳۳۳۷ میلیارد دلار در دهه ۷۰ نسبت به دهه ۶۰ در مجموع ارزش فوق بیشترین صادرات را داشته است. ارزش صادرات این کشور در سال ۱۹۶۱ کمتر از یک میلیارد دلار بود و در پایان دهه ۶۰ در سال ۱۹۷۰ نیز صادرات عربستان سعودی بوسیله ۶/۵ میلیارد دلار رسید. سایر پیمانان دهه ۷۰ ارزش صادرات این کشور به بیش از ۱۰۰ میلیارد دلار بالغ شد. نقش این کشور در صادرات جهانی در دهه ۶۰ فقط ۸٪ درصد بود. اما در دهه ۷۰ این نقش به ۲۰/۷ درصد افزایش یافت. متوسط رشد سالانه آن از حدود ۲۱/۲٪ در دهه ۶۰ به بیش از ۲۵٪ در دهه ۷۰ افزایش یافت. کشور عربستان سعودی همزمان با بالا رفتن نسبت نفت در سال ۷۳ رشدی برابر ۷۲٪ را در ارزش صادرات خود نسبت به سال ۷۲ داشت که در سال بعد (۱۹۷۲) این رشد به ۳۰۰ درصد رسید و ارزش صادرات آن از ۷/۸ میلیارد دلار تا گنگان به ۲۳/۹ میلیارد دلار افزایش به ۳۱۲/۲ میلیارد دلار بالغ شد. بطوریکه نقش کشور عربستان سعودی در دهه ۷۰ نقش اصلی را در ارزش صادرات کشورهای صادر کننده نفت بعهده داشت. این کشور به تنهایی بیش از ۲۸٪ صادرات این مجموعه کشورهای را در دهه بربر بخود اختصاص داد. در صورتیکه در

قرار گرفته است. مجموعه صادرات کشور آمریکا در دهه ۶۰ بالغ بر ۳۹۸/۳ میلیارد دلار بود که در دهه ۷۰ به ۱۵۵۵/۲ میلیارد دلار رسیده است. سهم آمریکا در مجموع صادرات کشورهای صنعتی در دهه ۶۰ حدود ۱۶/۷ درصد در دهه ۷۰ بالغ بر ۱۷/۷ درصد بوده است.

پس از آمریکا، کشور آلمان سهم اساسی در صادرات دو دهه مورد بررسی در آلمان در دهه ۶۰ و ۷۰ حدود ۱۱ درصد صادرات جهانی را بخود اختصاص داد و مقام دوم را در صادرات کشورهای صنعتی در هر دو دهه داشت. ارزش صادرات آلمان در دهه ۶۰ حدود ۲۰۴/۵ میلیارد دلار بود که در دهه ۷۰ به ۱۰۶۰/۴ میلیارد دلار بالغ شد.

سهم آلمان در مجموع صادرات کشورهای صنعتی در دهه ۶۰ - ۱۱/۵٪ است که در دهه هفده به ۱۲/۶٪ افزایش یافته است.

کشور انگلستان در این مجموعه کشورها، در دهه ۷۰ کمترین رشد را در صادرات خود نسبت به دهه ۶۰ داشته است. اما سهم آن در صادرات جهان قابل اعتنا است.

بطوریکه در دهه ۶۰ در مقام سوم و در دهه هفده در مرتبه پنجم پس از آمریکا، آلمان، ژاپن و فرانسه قرار دارد. جزول (۷) نقش برخی کشورهای صنعتی را در صادرات جهانی در دهه ۶۰ و ۷۰ به تصویر کشیده است.

کشورهای صادر کننده نفت

کشورهای صادر کننده نفت نیز در دهه ۷۰ با رشد زیادی در صادرات خود مواجه بود. اند ارزش مجموع صادرات این کشورها (از احتساب هند که در دهه ۶۰ حدود ۱۰۸ میلیارد دلار بود) در دهه هفده به ۱۰۵۳٪ درصد افزایش به ۱۲۲۷/۷ میلیارد دلار رسید. این کشورها در دهه ۶۰ با رشد میانگین ۲۴/۱٪ در سال زودتر بودند که در دهه ۷۰ این رشد به ۲۹/۳٪ بالغ شد. کشورهای صادر کننده نفت مجموعاً

کشورهای صادر کننده نفت نیز در دهه ۷۰ با رشد زیادی در صادرات خود مواجه بود. اند ارزش مجموع صادرات این کشورها (از احتساب هند که در دهه ۶۰ حدود ۱۰۸ میلیارد دلار بود) در دهه هفده به ۱۰۵۳٪ درصد افزایش به ۱۲۲۷/۷ میلیارد دلار رسید. این کشورها در دهه ۶۰ با رشد میانگین ۲۴/۱٪ در سال زودتر بودند که در دهه ۷۰ این رشد به ۲۹/۳٪ بالغ شد. کشورهای صادر کننده نفت مجموعاً

جزول (۹)

ارزش صادرات ایران، عربستان سعودی و ونزوئلا در دهه ۶۰ و ۷۰

دهه ۶۰										دهه ۷۰																			
ونزوئلا					عربستان سعودی					ایران					عربستان سعودی					ونزوئلا									
سال	ارزش صادرات	درصد رشد	سال	ارزش صادرات	درصد رشد	سال	ارزش صادرات	درصد رشد	سال	ارزش صادرات	درصد رشد	سال	ارزش صادرات	درصد رشد	سال	ارزش صادرات	درصد رشد	سال	ارزش صادرات	درصد رشد									
۱۹۶۱	۸۵/۵	-۸/۸	۱۹۶۲	۹۶/۶	۱۲/۸	۱۹۶۳	۱۰۷/۷	۱۱/۸	۱۹۶۴	۱۱۸/۸	۱۰/۸	۱۹۶۵	۱۲۹/۹	۹/۸	۱۹۶۶	۱۴۰/۰	۸/۸	۱۹۶۷	۱۵۱/۱	۷/۸	۱۹۶۸	۱۶۲/۲	۶/۸	۱۹۶۹	۱۷۳/۳	۵/۸	۱۹۷۰	۱۸۴/۴	۴/۸
۱۹۶۱	۸۵/۵	-۸/۸	۱۹۶۲	۹۶/۶	۱۲/۸	۱۹۶۳	۱۰۷/۷	۱۱/۸	۱۹۶۴	۱۱۸/۸	۱۰/۸	۱۹۶۵	۱۲۹/۹	۹/۸	۱۹۶۶	۱۴۰/۰	۸/۸	۱۹۶۷	۱۵۱/۱	۷/۸	۱۹۶۸	۱۶۲/۲	۶/۸	۱۹۶۹	۱۷۳/۳	۵/۸	۱۹۷۰	۱۸۴/۴	۴/۸
۱۹۶۱	۸۵/۵	-۸/۸	۱۹۶۲	۹۶/۶	۱۲/۸	۱۹۶۳	۱۰۷/۷	۱۱/۸	۱۹۶۴	۱۱۸/۸	۱۰/۸	۱۹۶۵	۱۲۹/۹	۹/۸	۱۹۶۶	۱۴۰/۰	۸/۸	۱۹۶۷	۱۵۱/۱	۷/۸	۱۹۶۸	۱۶۲/۲	۶/۸	۱۹۶۹	۱۷۳/۳	۵/۸	۱۹۷۰	۱۸۴/۴	۴/۸
۱۹۶۱	۸۵/۵	-۸/۸	۱۹۶۲	۹۶/۶	۱۲/۸	۱۹۶۳	۱۰۷/۷	۱۱/۸	۱۹۶۴	۱۱۸/۸	۱۰/۸	۱۹۶۵	۱۲۹/۹	۹/۸	۱۹۶۶	۱۴۰/۰	۸/۸	۱۹۶۷	۱۵۱/۱	۷/۸	۱۹۶۸	۱۶۲/۲	۶/۸	۱۹۶۹	۱۷۳/۳	۵/۸	۱۹۷۰	۱۸۴/۴	۴/۸
۱۹۶۱	۸۵/۵	-۸/۸	۱۹۶۲	۹۶/۶	۱۲/۸	۱۹۶۳	۱۰۷/۷	۱۱/۸	۱۹۶۴	۱۱۸/۸	۱۰/۸	۱۹۶۵	۱۲۹/۹	۹/۸	۱۹۶۶	۱۴۰/۰	۸/۸	۱۹۶۷	۱۵۱/۱	۷/۸	۱۹۶۸	۱۶۲/۲	۶/۸	۱۹۶۹	۱۷۳/۳	۵/۸	۱۹۷۰	۱۸۴/۴	۴/۸
۱۹۶۱	۸۵/۵	-۸/۸	۱۹۶۲	۹۶/۶	۱۲/۸	۱۹۶۳	۱۰۷/۷	۱۱/۸	۱۹۶۴	۱۱۸/۸	۱۰/۸	۱۹۶۵	۱۲۹/۹	۹/۸	۱۹۶۶	۱۴۰/۰	۸/۸	۱۹۶۷	۱۵۱/۱	۷/۸	۱۹۶۸	۱۶۲/۲	۶/۸	۱۹۶۹	۱۷۳/۳	۵/۸	۱۹۷۰	۱۸۴/۴	۴/۸
۱۹۶۱	۸۵/۵	-۸/۸	۱۹۶۲	۹۶/۶	۱۲/۸	۱۹۶۳	۱۰۷/۷	۱۱/۸	۱۹۶۴	۱۱۸/۸	۱۰/۸	۱۹۶۵	۱۲۹/۹	۹/۸	۱۹۶۶	۱۴۰/۰	۸/۸	۱۹۶۷	۱۵۱/۱	۷/۸	۱۹۶۸	۱۶۲/۲	۶/۸	۱۹۶۹	۱۷۳/۳	۵/۸	۱۹۷۰	۱۸۴/۴	۴/۸
۱۹۶۱	۸۵/۵	-۸/۸	۱۹۶۲	۹۶/۶	۱۲/۸	۱۹۶۳	۱۰۷/۷	۱۱/۸	۱۹۶۴	۱۱۸/۸	۱۰/۸	۱۹۶۵	۱۲۹/۹	۹/۸	۱۹۶۶	۱۴۰/۰	۸/۸	۱۹۶۷	۱۵۱/۱	۷/۸	۱۹۶۸	۱۶۲/۲	۶/۸	۱۹۶۹	۱۷۳/۳	۵/۸	۱۹۷۰	۱۸۴/۴	۴/۸
۱۹۶۱	۸۵/۵	-۸/۸	۱۹۶۲	۹۶/۶	۱۲/۸	۱۹۶۳	۱۰۷/۷	۱۱/۸	۱۹۶۴	۱۱۸/۸	۱۰/۸	۱۹۶۵	۱۲۹/۹	۹/۸	۱۹۶۶	۱۴۰/۰	۸/۸	۱۹۶۷	۱۵۱/۱	۷/۸	۱۹۶۸	۱۶۲/۲	۶/۸	۱۹۶۹	۱۷۳/۳	۵/۸	۱۹۷۰	۱۸۴/۴	۴/۸
۱۹۶۱	۸۵/۵	-۸/۸	۱۹۶۲	۹۶/۶	۱۲/۸	۱۹۶۳	۱۰۷/۷	۱۱/۸	۱۹۶۴	۱۱۸/۸	۱۰/۸	۱۹۶۵	۱۲۹/۹	۹/۸	۱۹۶۶	۱۴۰/۰	۸/۸	۱۹۶۷	۱۵۱/۱	۷/۸	۱۹۶۸	۱۶۲/۲	۶/۸	۱۹۶۹	۱۷۳/۳	۵/۸	۱۹۷۰	۱۸۴/۴	۴/۸
۱۹۶۱	۸۵/۵	-۸/۸	۱۹۶۲	۹۶/۶	۱۲/۸	۱۹۶۳	۱۰۷/۷	۱۱/۸	۱۹۶۴	۱۱۸/۸	۱۰/۸	۱۹۶۵	۱۲۹/۹	۹/۸	۱۹۶۶	۱۴۰/۰	۸/۸	۱۹۶۷	۱۵۱/۱	۷/۸	۱۹۶۸	۱۶۲/۲	۶/۸	۱۹۶۹	۱۷۳/۳	۵/۸	۱۹۷۰	۱۸۴/۴	۴/۸
۱۹۶۱	۸۵/۵	-۸/۸	۱۹۶۲	۹۶/۶	۱۲/۸	۱۹۶۳	۱۰۷/۷	۱۱/۸	۱۹۶۴	۱۱۸/۸	۱۰/۸	۱۹۶۵	۱۲۹/۹	۹/۸	۱۹۶۶	۱۴۰/۰	۸/۸	۱۹۶۷	۱۵۱/۱	۷/۸	۱۹۶۸	۱۶۲/۲	۶/۸	۱۹۶۹	۱۷۳/۳	۵/۸	۱۹۷۰	۱۸۴/۴	۴/۸
۱۹۶۱	۸۵/۵	-۸/۸	۱۹۶۲	۹۶/۶	۱۲/۸	۱۹۶۳	۱۰۷/۷	۱۱/۸	۱۹۶۴	۱۱۸/۸	۱۰/۸	۱۹۶۵	۱۲۹/۹	۹/۸	۱۹۶۶	۱۴۰/۰	۸/۸	۱۹۶۷	۱۵۱/۱	۷/۸	۱۹۶۸	۱۶۲/۲	۶/۸	۱۹۶۹	۱۷۳/۳	۵/۸	۱۹۷۰	۱۸۴/۴	۴/۸
۱۹۶۱	۸۵/۵	-۸/۸	۱۹۶۲	۹۶/۶	۱۲/۸	۱۹۶۳	۱۰۷/۷	۱۱/۸	۱۹۶۴	۱۱۸/۸	۱۰/۸	۱۹۶۵	۱۲۹/۹	۹/۸	۱۹۶۶	۱۴۰/۰	۸/۸	۱۹۶۷	۱۵۱/۱	۷/۸	۱۹۶۸	۱۶۲/۲	۶/۸	۱۹۶۹	۱۷۳/۳	۵/۸	۱۹۷۰	۱۸۴/۴	۴/۸
۱۹۶۱	۸۵/۵	-۸/۸	۱۹۶۲	۹۶/۶	۱۲/۸	۱۹۶۳	۱۰۷/۷	۱۱/۸	۱۹۶۴	۱۱۸/۸	۱۰/۸	۱۹۶۵	۱۲۹/۹	۹/۸	۱۹۶۶	۱۴۰/۰	۸/۸	۱۹۶۷	۱۵۱/۱	۷/۸	۱۹۶۸	۱۶۲/۲	۶/۸	۱۹۶۹	۱۷۳/۳	۵/۸	۱۹۷۰	۱۸۴/۴	۴/۸
۱۹۶۱	۸۵/۵	-۸/۸	۱۹۶۲	۹۶/۶	۱۲/۸	۱۹۶۳	۱۰۷/۷	۱۱/۸	۱۹۶۴	۱۱۸/۸	۱۰/۸	۱۹۶۵	۱۲۹/۹	۹/۸	۱۹۶۶	۱۴۰/۰	۸/۸	۱۹۶۷	۱۵۱/۱	۷/۸	۱۹۶۸	۱۶۲/۲	۶/۸	۱۹۶۹	۱۷۳/۳	۵/۸	۱۹۷۰	۱۸۴/۴	۴/۸
۱۹۶۱	۸۵/۵	-۸/۸	۱۹۶۲	۹۶/۶	۱۲/۸	۱۹۶۳	۱۰۷/۷	۱۱/۸	۱۹۶۴	۱۱۸/۸	۱۰/۸	۱۹۶۵	۱۲۹/۹	۹/۸	۱۹۶۶	۱۴۰/۰	۸/۸	۱۹۶۷	۱۵۱/۱	۷/۸	۱۹۶۸	۱۶۲/۲	۶/۸	۱۹۶۹	۱۷۳/۳	۵/۸	۱۹۷۰	۱۸۴/۴	۴/۸
۱۹۶۱	۸۵/۵	-۸/۸	۱۹۶۲	۹۶/۶	۱۲/۸	۱۹۶۳	۱۰۷/۷	۱۱/۸	۱۹۶۴	۱۱۸/۸	۱۰/۸	۱۹۶۵	۱۲۹/۹	۹/۸	۱۹۶۶	۱۴۰/۰	۸/۸	۱۹۶۷	۱۵۱/۱	۷/۸	۱۹۶۸	۱۶۲/۲	۶/۸	۱۹۶۹	۱۷۳/۳	۵/۸	۱۹۷۰	۱۸۴/۴	۴/۸
۱۹۶۱	۸۵/۵	-۸/۸	۱۹۶۲	۹۶/۶	۱۲/۸	۱۹۶۳	۱۰۷/۷	۱۱/۸	۱۹۶۴	۱۱۸/۸	۱۰/۸	۱۹۶۵	۱۲۹/۹	۹/۸	۱۹۶۶	۱۴۰/۰	۸/۸	۱۹۶۷	۱۵۱/۱	۷/۸	۱۹۶۸	۱۶۲/۲	۶/۸	۱۹۶۹	۱۷۳/۳	۵/۸	۱۹۷۰	۱۸۴/۴	۴/۸
۱۹۶۱	۸۵/۵	-۸/۸	۱۹۶۲	۹۶/۶	۱۲/۸	۱۹۶۳	۱۰۷/۷	۱۱/۸	۱۹۶۴	۱۱۸/۸	۱۰/۸	۱۹۶۵	۱۲۹/۹	۹/۸	۱۹۶۶	۱۴۰/۰	۸/۸	۱۹۶۷	۱۵۱/۱	۷/۸	۱۹۶۸	۱۶۲/۲	۶/۸	۱۹۶۹	۱۷۳/۳	۵/۸	۱۹۷۰	۱۸۴/۴	۴/۸
۱۹۶۱	۸۵/۵	-۸/۸	۱۹۶۲	۹۶/۶	۱۲/۸	۱۹۶۳	۱۰۷/۷	۱۱/۸	۱۹۶۴	۱۱۸/۸	۱۰/۸	۱۹۶۵	۱۲۹/۹	۹/۸	۱۹۶۶	۱۴۰/۰	۸/۸	۱۹۶۷	۱۵۱/۱	۷/۸	۱۹۶۸	۱۶۲/۲	۶/۸	۱۹۶۹	۱۷۳/۳	۵/۸	۱۹۷۰	۱۸۴/۴	۴/۸
۱۹۶۱	۸۵/۵	-۸/۸	۱۹۶۲	۹۶/۶	۱۲/۸	۱۹۶۳	۱۰۷/۷	۱۱/۸	۱۹۶۴	۱۱۸/۸	۱۰/۸	۱۹۶۵	۱۲۹/۹	۹/۸	۱۹۶۶	۱۴۰/۰	۸/۸	۱۹۶۷	۱۵۱/۱	۷/۸	۱۹۶۸	۱۶۲/۲	۶/۸	۱۹۶					

ارزش صادرات کشاورزی صادر کننده نفت با دروسد رشد و نسبت این صادرات به صادرات جهانی در دهه ۶۰ و ۷۰ واحد: میلیارد دلار

ردیف	نام کشور	ارزش صادرات کشاورزی دهه ۶۰	ارزش مجموع صادرات دهه ۶۰	درصد رشد دهه ۶۰ به دهه ۷۰	میلغ افزایش نسبت دهه ۶۰ به دهه ۷۰	نسبت صادرات دهه ۶۰ به دهه ۷۰	درصد رشد دهه ۶۰ به دهه ۷۰
۱	عربستان سعودی	۱۲/۳	۳۲۹/۹	۳۳۴/۶	۳۳۵/۶	۶۰/۵	۱۱/۴
۲	نجره	۷/۰	۱۰۰۰/۴	۱۳۳۲/۴	۹۲/۶	۳۳/۰	۱۱/۸
۳	الجزایر	۶/۸	۹۲/۴	۱۳۸/۳	۸۷/۵	۳۵/۶	۳۷/۴
۴	عراق	۷/۰	۹۶/۸	۱۱۸/۹	۸۹/۸	۵۱/۸	۶/۵
۵	لطر	۱۱/۷	۳۱/۳	۱۱۲/۳	۱۹/۲	۹۷/۲	۶/۶
۶	انگوزی	۲/۶	۸۹/۳	۱۰۷/۵	۸۱/۷	۳۹/۲	۳/۲
۷	گابن	۱/۰	۱۰/۰	۹۰۰/۰	۹/۰	۳۵/۷	۱۲/۶
۸	لیبی	۱۰/۵	۹۲/۰	۹۹/۵	۸۳/۵	۲۹/۱	۵۲/۶
۹	ایران	۱۸/۸	۱۵۹/۸	۷۵/۰	۱۴/۰	۳۱/۸	۱۳/۲
۱۰	کویت	۸/۴	۳۶/۵	۷۳/۵	۸۵/۵	۳۶/۵	۸/۴
۱۱	اگرادور	۱/۷	۱۲/۰	۶۰/۵	۱۰/۳	۲۷/۱	۱/۲
۱۲	ونزوئلا	۲۲/۲	۳۰۰/۰	۶۸/۲	۶۸/۲	۲۷/۵	۱/۳
۱۳	ایران کشاورزی	-	۷۸/۱	-	-	-	-

جدول (۶۱)

ارزش صادرات نفت - آفریقای جنوبی - شامل غلغ با دروسد رشد سالیانه و نسبت آن به صادرات جهانی در دهه ۶۰ - ۷۰

ردیف	نام کشور آفریقا	ارزش صادرات دهه ۶۰	ارزش مجموع صادرات دهه ۶۰	درصد رشد دهه ۶۰ به دهه ۷۰	نسبت صادرات دهه ۶۰ به دهه ۷۰	درصد رشد دهه ۶۰ به دهه ۷۰	نسبت صادرات دهه ۶۰ به دهه ۷۰
۱	قاره آفریقا	۹۹/۵	۲۲۹/۷	۳۳۳/۱	۳۳۳/۱	۳۳/۱	۳۳/۱
۲	عراق جنوبی	۸۸/۵	۱۱۹/۸	۱۹۵/۵	۱۹۵/۵	۳۳/۱	۳۳/۱
۳	ساحل عاج	۳۳/۱	۳۳/۱	۳۳/۱	۳۳/۱	۳۳/۱	۳۳/۱

واحد: میلیارد دلار

از کل صادرات نفت کشور قاره آفریقا در ۱۰ ساله ۷۰-۶۱ تنها ۸۸ میلیارد دلار آن ۹۳ درصد به کشور آفریقای جنوبی و بقیه ۷ درصد به ۴۹ کشور دیگر تعلق داشت.

جدول (۶۲)

ارزش صادرات کز جنوبی - هنگ کنگ - برزیل با دروسد رشد سالیانه در دهه ۶۰ و ۷۰

ردیف	نام کشور	ارزش صادرات دهه ۶۰	ارزش مجموع صادرات دهه ۶۰	درصد رشد دهه ۶۰ به دهه ۷۰	نسبت صادرات دهه ۶۰ به دهه ۷۰	درصد رشد دهه ۶۰ به دهه ۷۰	نسبت صادرات دهه ۶۰ به دهه ۷۰
۱	برزیل	۲۸/۱	۲۸/۱	۲۸/۱	۲۸/۱	۲۸/۱	۲۸/۱
۲	هنگ کنگ	۲۸/۱	۲۸/۱	۲۸/۱	۲۸/۱	۲۸/۱	۲۸/۱
۳	کسره جنوبی	۲۸/۱	۲۸/۱	۲۸/۱	۲۸/۱	۲۸/۱	۲۸/۱

واحد: میلیارد دلار

پرتو یورو بود در سال ۱۹۶۴ و ۱۹۶۳ این رشد چشمگیر به ترتیب ۳۳/۲٪ و ۳۳/۲٪ نسبت به سالهای قبل بود در سال ۱۹۶۸ صادرات ایران از ۱/۸ میلیارد دلار در سال ۱۹۶۲ به ۱/۸ میلیارد دلار کاهش یافت و با رشدی منفی برابر ۲۲/۵٪ مواجه شد در پایان دهه ۶۰ و در سال ۱۹۷۰ حجم صادرات ایران به ۲/۶ میلیارد دلار رسید مجموع صادرات این دهه ۱۸/۸ میلیارد دلار بود است. همانگونه که پیش از این اشاره شد در این دهه ایران پس از ونزوئلا و برزیل به لحاظ حجم صادرات در رتبه دوم قرار دارد در دهه ۷۰ نیز ایران رتبه دوم خود را در حجم صادرات حفظ کرد ولی در این دهه کشور عربستان سعودی با ارزش صادرات ۳۳/۸ میلیارد دلار مقام نخست را به دست آورد در سال ۱۹۷۱ صادرات ایران ۳/۸ میلیارد دلار و با ۲۳/۵٪ رشد نسبت به سال ۱۹۷۰ ثبت شد است. در سال ۱۹۷۲ حجم صادرات به ۴ میلیارد دلار رسید که رشدی برابر ۱۲۵/۵٪ نشان میدهد در سال ۱۹۷۳ حجم صادرات به ۶/۲ میلیارد رسید که رشد نسبت به سال پیش از آن ۵۳/۲٪ و نسبت به سالهای قبل بسیار بالا بود در سال ۱۹۷۴ ارزش صادرات ایران بالاترین رشد را در دهه هفده بررسی داریا بود و به ۲۱/۶ میلیارد دلار رسید در سال ۱۹۷۵ ارزش صادرات ایران اندکی کاهش یافت و در حدود ۲۰/۶ میلیارد ثبت شد در سال ۱۹۷۶ رشد صادرات ۱۱/۶٪ و ارزش آن ۳۳/۰ میلیارد بود در سال ۱۹۷۷ صادرات ایران بالاترین حجم ارزشی خود که برابر ۲۲/۴ میلیارد دلار رسید پس از آن صادرات ایران دوباره سر زدن یافته و رشدی منفی مواجه بوده است بطوریکه در سال ۱۹۷۸ با رشد منفی ۲۸/۹٪ در سال ۱۹۷۹ با رشد منفی ۲/۶٪ و در سال ۱۹۸۰ با رشد منفی ۲۹/۲٪ حجم صادرات هسه ساله کاهش یافته و نهایتاً در سال ۱۹۸۰ به ۱۶/۱ میلیارد دلار رسید در دهه ۷۰ مجموع صادرات ایران به ۱۵/۸ میلیارد دلار بالغ شد حجم کاهش صادرات ایران از سالهای ۱۹۷۸ بعداً نیز بر روی انقلاب اسلامی و تغییر سیاستهای اقتصادی پس از آن را نشان میدهد.

در میان کشورهای صادرکننده نفت، پس از عربستان سعودی، کشور نجره بالاترین رشد را در مجموع صادرات دهه ۷۰ نسبت به دهه ۶۰ دارد صادرات نجره در دهه ۶۰ به ۷ میلیارد دلار ثبت شد که در دهه ۷۰ به ۱۳/۳۳٪ رشد به حدود ۱۰۰ میلیارد دلار رسیده است. رشد متوسط سالیانه صادرات این کشور در دهه ۶۰ برابر ۱۱/۸٪ و در دهه ۷۰ برابر ۲۳٪ می باشد در سال ۱۹۶۱ صادرات این کشور حدود ۲/۵ میلیارد دلار بود در پایان دهه ۶۰ به ۱/۲ میلیارد دلار در سال ۱۹۷۲ که بیشترین رشد را داشته - به حدود ۹/۲ میلیارد دلار و در پایان دهه ۷۰ در سال ۱۹۸۰ بالغ به ۲۶ میلیارد دلار شده است.

پس از نجره، کشور الجزایر با ۱۲۸/۷ درصد رشد در مجموع ارزش صادرات دهه ۷۰ نسبت به دهه ۶۰ قرار دارد در صادرات الجزایر ۶/۸ میلیارد دلار در دهه ۶۰ قرار داده شده است که در دهه ۷۰ به ۹۲/۳ میلیارد دلار رسیده است. متوسط رشد صادرات این کشور در دهه ۶۰ حدود ۳۳/۲٪ و در دهه ۷۰ برابر ۳۵/۶٪ ثبت شده است. پس از الجزایر کشور عراق که مجموع ارزش صادرات آن از ۷ میلیارد دلار در دهه ۶۰ به حدود ۹۶/۸ میلیارد دلار در دهه ۷۰ رسیده است قرار دارد رشد صادرات آن در دهه ۶۰ نسبت به دهه ۷۰ به بیش از ۲۸۰٪ بوده است. رشد متوسط صادرات جزایر در دهه ۶۰ تنها ۵/۵٪ بوده که در دهه ۷۰ به حدود ۵/۲٪ بالغ شده است. عراق در سال ۱۹۷۳ پس از صادرات خود ۱/۹ میلیارد دلار درآمد داشته که در سال ۱۹۷۴ به ۳۳/۶٪ رشد توانسته است پیش از ۶/۶ میلیارد دلار درآمد کسب کند این کشور در سال ۱۹۷۹ که مصافف با پردوزی انقلاب اسلامی ایران بود نزدیک به ۲۱/۵ میلیارد دلار از صادرات خود ارز تسخیر کرد که جایگه در سال ۱۹۷۸ میزان درآمد آن از این باب حدود ۱۱ میلیارد دلار ثبت شده است. در پایان دهه ۷۰ در سال ۱۹۸۰ صادرات عراق به رقم ۶/۳ میلیارد دلار رسید که به هر کشور سعودی، از درآمد بقیه کشورهای این مجموع در سال مذکور بیشتر بوده است. جدول شماره (۶۱) وضعیت کلی صادرات کشورهای صادرکننده نفت با دروسده ۶۰ و ۷۰ تصویر کرده است.

جدول (۱۳) ارزش صادرات برخی کشورها در دو دهه ۱۳۶۰-۶۰ در تریلیون ریال

ردیف	نام کشور	ارزش صادرات در دو دهه ۱۳۶۰-۶۰		ارزش صادرات در دو دهه ۱۳۵۰-۵۰	
		۱۳۶۰-۶۰	۱۳۵۰-۵۰	۱۳۶۰-۶۰	۱۳۵۰-۵۰
۱	کره جنوبی	۶۶۰	۱۵۶/۷	۱۵۵/۵	۳۶/۳
۲	هند کنگ	۱۴/۸	۴۰۸	۵۶	۱۱/۱
۳	ژاپن	۱۶۸	۱۵۶	۴۵/۳	۱۵/۳
۴	سنگاپور	۱۶	۱۱/۱	۱۱/۱	۱۱/۱
۵	مالزی	۲۶/۷	۲۶/۷	۲۶/۷	۲۶/۷
۶	بریتانیا	۱۱/۱	۱۱/۱	۱۱/۱	۱۱/۱
۷	آلمان	۲۶/۷	۲۶/۷	۲۶/۷	۲۶/۷
۸	فرانسه	۱۱/۱	۱۱/۱	۱۱/۱	۱۱/۱
۹	سوئد	۱۱/۱	۱۱/۱	۱۱/۱	۱۱/۱
۱۰	هلند	۱۱/۱	۱۱/۱	۱۱/۱	۱۱/۱
۱۱	ایران	۱۱/۱	۱۱/۱	۱۱/۱	۱۱/۱
۱۲	هند	۱۱/۱	۱۱/۱	۱۱/۱	۱۱/۱
۱۳	شیلی	۱۱/۱	۱۱/۱	۱۱/۱	۱۱/۱

جدول (۱۴)

ارزش صادرات رومانی و یوگسلاوی با درصد رشد سالانه در دهه ۱۳۶۰-۶۰

سال	یوگسلاوی		رومانی	
	ارزش صادرات سالانه	رشد سالانه	ارزش صادرات سالانه	رشد سالانه
۱۳۶۱	۱/۸	۱۳/۸	۲/۸	۱۳/۸
۱۳۶۲	۲/۲	۲۳/۴	۲/۶	۲۳/۴
۱۳۶۳	۳/۷	۳۳/۳	۳/۷	۳۳/۳
۱۳۶۴	۴/۸	۳۳/۳	۴/۸	۳۳/۳
۱۳۶۵	۶/۸	۳۳/۳	۶/۸	۳۳/۳
۱۳۶۶	۶/۸	۳۳/۳	۶/۸	۳۳/۳
۱۳۶۷	۵/۳	۳۳/۳	۵/۳	۳۳/۳
۱۳۶۸	۵/۷	۳۳/۳	۵/۷	۳۳/۳
۱۳۶۹	۶/۵	۳۳/۳	۶/۵	۳۳/۳
۱۳۷۰	۳۸/۳	۳۳/۳	۳۸/۳	۳۳/۳

رومانی، یوگسلاوی

از آنجا که در میان کشورهای بزرگ شرقی تنها آمار کامل ۲۰ ساله در دسترس نیست.

رومانی و یوگسلاوی بدست آمده همین دلیل فقط موجود مذکور مورد بررسی قرار گرفته است. رومانی در دهه ۱۳۶۰-۶۰ در صادرات خود ۷۰ درصد رشد داشته است که رشتی بسیار چشمگیر و قابل توجه است. حجم صادرات کشور رومانی در سال ۱۳۶۰ (۱۹۸۰) ۶ میلیارد دلار بود که در دهه ۱۳۶۰-۶۰ به ۳۸ میلیارد دلار رسید. این کشور در دهه ۱۳۶۰-۶۰ رشد متوسط سالانه حدود ۲۰٪ مواجه بود. در دهه ۱۳۶۰-۶۰ این رشد کاهش یافته و به ۲٪ رسید. ارزش صادرات رومانی در آغاز دهه ۱۳۶۰-۶۰ ۲۴ میلیارد دلار آمار داده شده است. در پایان این دهه حجم صادرات آن به ۱/۸ میلیارد دلار رسید. در سال ۱۹۸۰ میلادی این کشور در دهه ۱۳۶۰-۶۰ به ۱۱ میلیارد دلار بالغ شد.

کشور یوگسلاوی در دهه ۱۳۶۰-۶۰ به ۱۱ میلیارد دلار صادرات داشته که با ۳۳٪ رشد در دهه ۱۳۶۰-۶۰ حجم صادرات آن به ۲۶ میلیارد دلار بالغ شد. رشد متوسط سالانه یوگسلاوی در دهه ۱۳۶۰-۶۰ حدود ۱۱/۷٪ و در دهه ۱۳۶۰-۶۰ برابر ۱۱/۷٪ احتساب شده است.

در دهه ۱۳۶۰-۶۰ و رشدی برابر ۲۳/۵٪ نسبت به صادرات دهه ۱۳۵۰-۵۰ داشته است. مجموع صادرات این کشور که در دهه ۱۳۶۰-۶۰ حدود ۱۳۶/۴ میلیارد دلار بود در دهه ۱۳۵۰-۵۰ حدود ۱۰۰ میلیارد دلار رسید. ارزش صادرات این کشور در سال ۱۹۸۱ رقم ۱/۴ میلیارد دلار ثبت شد که در پایان این دهه به ۲/۷ میلیارد دلار رسید. این دهه ۱۳۶۰-۶۰ به ۷۰ درصد افزایش در صادرات این کشور در پایان این دهه در سال ۱۹۸۱ حجم صادرات یوگسلاوی به ۲۰/۸ میلیارد دلار بالغ شد. ۲۰٪ از ارزش صادرات این کشور در دهه ۱۳۶۰-۶۰ معادل به این کشور است. در دهه ۱۳۶۰-۶۰ به ۱/۱ میلیارد دلار رسید.

در حال حاضر، با توجه به رشد صادرات دهه ۱۳۶۰-۶۰ به ۶۰ درصد افزایش (اسرائیل) یا ۲۲۶/۹٪ رشد نسبت به کشورهای سنگاپور یا ۲۰۴٪ تا بلژیک یا ۲۴۸٪ تا ژاپن یا ۳۳۵/۴٪ تا سوئد یا ۳۳۰/۷٪ تا فنلاند یا ۳۳۸/۳٪ تا چین یا ۲۲۶/۵٪ آفریقای جنوبی یا ۲۲۴/۱٪ هند یا ۱۹۸/۱٪ شیلی یا ۱۱۴٪ رشد در صادرات این کشور در میان کشورهای پادشاهی. حجم صادرات چین در هر دو دهه از سایر کشورهای مذکور بیشتر و نزدیک به ۲۴/۸٪ و ۸۳/۴٪ میلیارد دلار است. جدول (۱۴) ارزش صادرات کشورهای نامبرده را نشان میدهد.

میانگین متوسط رشد سالانه صادرات جهانی در دهه ۱۳۶۰-۶۰ حدود ۹/۳٪ و در دهه ۱۳۵۰-۵۰ برابر ۲۵/۵٪ درصد بوده است.

۹۶ درصد از کل صادرات جهان در دهه ۱۳۶۰-۶۰ به کشورهای صنعتی تعلق داشته است.

۳۰٪ از این دهه ۱۳۶۰-۶۰ به سه ساله بطور متوسط ۱۶/۹٪ درصد رشد در صادرات خود داشته است.

آفریقا

در قاره آفریقا علیرغم وجود حدود ۵۰ کشور، حجم صادرات آن چندان قابل توجه نبوده است. صادرات این قاره در ۱۰ ساله (۷۰-۶۱) میزان ۹۴/۶ میلیارد دلار بوده است. با متوسط رشد سالانه ۲۶/۶٪ از این میزان ۸۸ میلیارد دلار برابر ۹۳٪ توسط کشورهای غربی صنعتی صادر شده و بقیه کشورهای تنها ۲٪ از این صادرات را به خود اختصاص داده اند. در دهه ۱۳۶۰-۶۰ رشد صادرات آفریقا ۲۳/۵٪ نسبت به دهه ۱۳۵۰-۵۰ داشته و به مبلغ ۲۲۶/۷ میلیارد دلار بالغ شده است. براساس متوسط صادرات آفریقا در دهه ۱۳۶۰-۶۰ است. در این دهه سهم آفریقای جنوبی حدود ۲۵٪ و حجم صادرات آن ۱۰۶/۹ میلیارد دلار می باشد. کشورهای چریک و کان که به ترتیب حدود ۲۲/۴٪ از صادرات آفریقا را بخود اختصاص داده اند. در بخش کشورهای صادر کننده نفت مورد بررسی قرار گرفته اند. از میان بقیه کشورهای این قاره، کشور ساحل عاج که حجم صادرات خود را از ۳/۷ میلیارد دلار در دهه ۱۳۵۰-۵۰ به ۳۰٪ رشد در دهه ۱۳۶۰-۶۰ به ۱۶ میلیارد دلار رسانده قابل ذکر است. سهم این کشور در دهه ۱۳۶۰-۶۰ در صادرات این قاره، نزدیک به ۲۲٪ می شود. کشورهای آلمان، ژاپن، آمریکا، سوئد، فرانسه، انگلیس و کان نیز نسبت به بقیه کشورهای این قاره از وضعیت بهتری برخوردار بوده اند. سهم قاره آفریقا در صادرات جهانی در دهه ۱۳۶۰-۶۰ حدود ۵/۱٪ و در دهه ۱۳۵۰-۵۰ ۲/۳٪ می باشد. این کشورها عمدتاً سایر کشور مراد نام هستند.

کره جنوبی، هنگ کنگ، برزیل

کشور کره جنوبی، هنگ کنگ و برزیل در این بررسی به نظر درصد بالای رشد ارزش صادرات آنها در دهه ۱۳۶۰-۶۰ نسبت به دهه ۱۳۵۰-۵۰ ویژگی ویژه ای خواهند داشت. از میان این سه کشور، کره جنوبی توانسته است با ۲۵۱/۷٪ رشد در دهه ۱۳۶۰-۶۰ علاوه بر صادرات خود را از ۳ میلیارد دلار به ۷۸/۵ میلیارد دلار رساند و به یکی از بالاترین سطوح رشد در صادرات جهان دست یابد.

در سال ۱۹۶۱ این کشور توانست با رشد متوسط سالانه ۲۳/۸٪ صادرات خود را در سال ۱۹۶۰ به حدود ۸/۸ میلیارد دلار رساند. در دهه ۱۳۶۰-۶۰ رشد متوسط سالانه حدود ۱۱٪ و در پایان این دهه به ۳۸ میلیارد دلار رسید. در دهه ۱۳۶۰-۶۰ به ۲/۲ میلیارد دلار رسید. این کشور در دهه ۱۳۶۰-۶۰ به ۲۰٪ حجم صادرات کره به ۱۹/۵ میلیارد دلار بالغ شد.

هنگ کنگ در دهه ۱۳۶۰-۶۰ به رشدی برابر ۲۵۲/۶٪ نسبت به دهه ۱۳۵۰-۵۰ در صادرات خود مواجه بود. در دهه ۱۳۶۰-۶۰ از طریق این کشور، حدود ۱۳/۸ میلیارد دلار ۷۴٪ صادرات کره در دهه ۱۳۶۰-۶۰ به ۷۰ درصد ۸/۸ میلیارد دلار رسید. رشد متوسط سالانه صادرات این کشور در دهه ۱۳۶۰-۶۰ حدود ۲۱/۴٪ و در دهه ۱۳۵۰-۵۰ نزدیک به ۲۲/۶٪ بوده است. صادرات کشور برزیل که در دهه اخیر صنعتی شدن را با شتاب بیشتری دنبال میکند